

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

- พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 900) ให้ความหมายของ **“อ่าน”** ว่า ว่าตามหนังสือ, ออกเสียงตามตัวหนังสือ, ดูหรือเข้าใจความ จากตัวหนังสือ; สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ, คิด ; นับ
- จะเห็นได้ว่าความหมายสากลของ **“การอ่าน”** คือ การดูและการเข้าใจ
ความหมาย

ความหมายของการอ่าน

- เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์โลกปัจจุบัน การอ่านน่าจะมี ความหมาย กว้างขวางกว่าที่พจนานุกรมกำหนดไว้หลายประการ คือ

ประการแรก อุปกรณ์การอ่านมิได้จำกัดอยู่เพียงสายตา แต่มนุษย์ อาจใช้สัมผัสทางอื่นได้ด้วย เช่น **คนตาบอดอ่านด้วยมือ การใช้ไม้เท้า คลำทาง** เป็นต้น

ประการที่สอง สารที่อ่านมิใช่ตัวอักษรเพียงอย่างเดียว อาจเป็น **เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ สัมผัส** ฯลฯ

- ดังนั้นการอ่านจึงมีความหมายถึง ความสามารถแปลและเข้าใจ “สาร”

ระดับการอ่าน

- ในภาษาไทยมีคำเกี่ยวข้องกับกับการอ่านอยู่ ๓ คำ ได้แก่

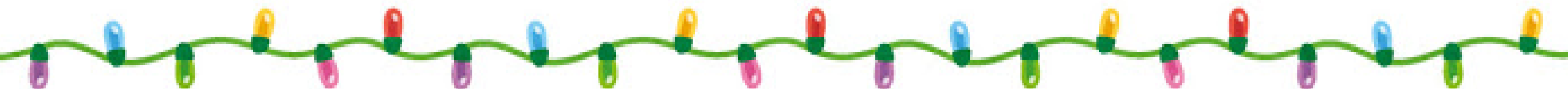
- อ่านออก

- อ่านได้

- อ่านเป็น

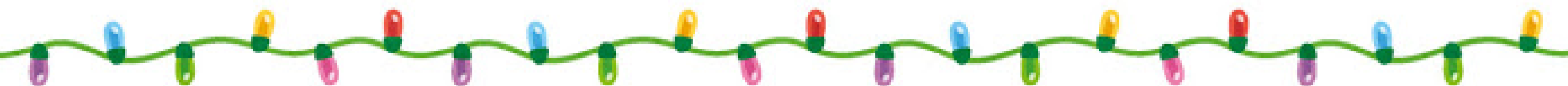
- แต่ละคำแสดงระดับของการอ่านที่ลึกซึ้งต่างกัน ดังนี้

1. อ่านออก เป็นการอ่านระดับต้นเพียงสามารถบอกได้ว่า “สาร” นั้น ประกอบด้วยอะไร เช่น บอกได้ว่า คำว่า **“บ้าน”** ประกอบด้วย **อักษร บ-า-น และวรรณยุกต์ ้** แต่ยังไม่เข้าใจความหมายของสารนั้น

2. อ่านได้ เป็นการอ่านระดับที่สามารถเข้าใจความหมายของ “สาร” คือเข้าใจว่า **“บ้าน”** หมายถึง **ที่อยู่อาศัย**

3. อ่านเป็น เป็นการอ่านระดับสูง ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ วิจัย และเข้าใจความหมาย “แฝง” ของสารที่อ่านได้

การ “อ่านเป็น” มีองค์ประกอบ 7 ประการคือ

1. ความสามารถในการวิเคราะห์คำ
2. ความสามารถในการวิเคราะห์ความหมาย
3. ความสามารถในการวิเคราะห์ประโยค
4. ความสามารถในการจับใจความ
5. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง
6. ความสามารถในการวิเคราะห์ความคิด
7. ความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้สึก

กระบวนการของการอ่าน

มองเห็นตัวอักษร

รู้ความหมาย

เลือกความหมายที่เหมาะสม

เข้าใจ “สาร”

วัตถุประสงค์ของการอ่าน

- โดยทั่วไปมนุษย์อ่านด้วยวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่

1. อ่านเพื่อความรู้ เช่น

อ่านข่าวสาร บทความ ตำราวิชาการ เป็นต้น

2. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เช่น

อ่านนวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร กวีนิพนธ์ ฯลฯ

รูปแบบการอ่าน

- การอ่านสามารถทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการอ่าน
เช่น

1. การอ่านเพื่อการค้นหาข้อมูลเฉพาะจุดที่ต้องการ (scanning)

2. การอ่านเพื่อกรองใจความสำคัญ (skimming)

3. การอ่านละเอียด

1. การอ่านเพื่อการค้นหาข้อมูลเฉพาะจุดที่ต้องการ (scanning)

- การอ่านวิธีนี้ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านข้อความทุกบรรทัดโดยละเอียด
- เพียงแต่มุ่งอ่านเฉพาะข้อมูลที่ต้องการค้นหาเท่านั้น เช่น
  - การอ่านครรรชนีท้ายหนังสือ
  - สารบัญ
  - การค้นคำในพจนานุกรม

2. การอ่านเพื่อกรองใจความสำคัญ (skimming)

- เป็นการอ่านข้อความทั้งหมดอย่างรวดเร็ว โดยรวดเร็ว เพื่อเลือกเก็บใจความสำคัญ

3. การอ่านละเอียด

- เป็นการอ่านข้อความทั้งหมด โดยละเอียด เพื่อจับประเด็น แยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น หรือ วิเคราะห์
- การอ่านชนิดนี้ ผู้อ่านต้องใช้เวลาและสมาธิ หากอ่านข้ามไปสักคำหนึ่ง บรรทัดหนึ่ง อาจจะไม่เข้าใจเนื้อความก็ได้

3. การอ่านละเอียด

- เมื่ออ่านจบต้องแจ่มแจ้งได้ว่าสิ่งใดจริง สิ่งใดเท็จ ข้อใดถูกต้องและข้อใดผิด ถ้าผิดก็ต้องพิจารณาว่าผิดอย่างไร
- หากเป็นความคิดเห็น ต้องรู้ว่า “เป็นความคิดที่เลื่อนลอยหรือมีเหตุผล”
- หากเป็นคำเชิญชวนหรือ โฆษณา ต้องรู้ว่า “มีสิ่งใดที่เราพอจะเชื่อถือได้ หรือเป็นเพียงคำ โฆษณาชวนเชื่อเท่านั้น”

ลดจริง ลดไว

การันตี

เห็นผล ภายใน

7 วัน

มาเปลี่ยน "หุ่นพัง" ให้เป็น "หุ่นปัง"

ด้วยสมุนไพรผสม NoFat

อย่าหลงเชื่อ! โฆษณา **ครีมดังโด่ง**

✗ ไม่จริง

เนื้อครีมซึม
เข้ากระดูก

ภายใน
10 วัน

ทำให้จุ่มก
โตงขึ้น

โครงสร้างจุ่มก

ภายใต้ผิวหนังคือกระดูก แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

กระดูกแข็ง

กระดูกอ่อน

จุ่มกของคนเราจะเจริญเติบโตตามวัย และหยุดขยายเมื่อถึงวัยเจริญพันธุ์

เครื่องสำอาง

คือ ผลิตภัณฑ์ที่ไชภายนอก **ไม่สามารถ**ปรับเปลี่ยนโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกายได้

ส่วนประกอบของหนังสือ

1. ปกนอก

- ปกนอก อาจเป็นปกอ่อนหรือปกแข็งก็ได้
- ปกทำหน้าที่รักษารูปทรงของหนังสือให้คงทนถาวร
- ปกหน้าและปกหลังติดต่อกัน โดยมีสันปกช่วยยึด
- บนปกหน้าจะมี

ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และอาจมีชื่อหรือเครื่องหมายของสำนักพิมพ์

ใบไม้ ที่หายไป

จิระนันท์
พิตรปรีชา

กวีนิพนธ์
แห่งชีวิต

กวีนิพนธ์รางวัล
วรรณกรรมสร้างสรรค์
ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน
ประจำปี ๒๕๕๒

ฉบับพิมพ์ปกแข็งใบวาร:
๒๖ ปีแพร่สำนักพิมพ์

สืบสรรค์ขนบวรรณศิลป์: การสร้างสุนทรียภาพ ในกวีนิพนธ์ไทย

ดร.นิตยา แก้วคัลณา

ส่วนประกอบของหนังสือ

2. ปกใน

หนังสือทุกเล่มจะต้องมีหน้าปกใน เพราะเป็นส่วนที่มีความสำคัญประกอบด้วย

- * ชื่อเรื่อง ส่วนขยายชื่อเรื่อง
- * ชื่อผู้เขียน ชื่อผู้แต่งร่วม (ถ้ามี) ชื่อผู้แปล (ถ้าเป็นหนังสือแปล)
- * ครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ สถานที่ตั้งสำนักพิมพ์

ส่วนประกอบของหนังสือ

3. หน้าลิขสิทธิ์

หน้าลิขสิทธิ์นี้ โดยมากจะอยู่ด้านหลังของหน้าปกใน

- * แสดงจำนวนครั้งที่จดลิขสิทธิ์
- * เวลาที่จดลิขสิทธิ์แต่ละครั้ง
- * ใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

รองศาสตราจารย์ดร.กมล อัครวิริยะอนุภาพ
ภาควิชาภาษาเยอรมัน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2557 จำนวน 200 เล่ม

ลิขสิทธิ์ของ รองศาสตราจารย์ดร.กมล อัครวิริยะอนุภาพ
สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ 2537
ห้ามคัดลอกเนื้อหาก่อนได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหนังสือ

ดร.กมล อัครวิริยะอนุภาพ

ภาษาศาสตร์ภาษาเยอรมันเบื้องต้น / ดร.กมล อัครวิริยะอนุภาพ. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

ศิลปากร, 2557.

212 หน้า : ภาพประกอบ, ตาราง.

ISBN 978-974-641-541-5

1. ภาษาเยอรมัน. 2. ภาษาศาสตร์. 3. ภาษาเยอรมัน -- ไวยากรณ์. (1) ชื่อเรื่อง.

PF3105 ค22

จัดพิมพ์โดย

โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000

ส่วนประกอบของหนังสือ

4. หน้าคำอุทิศ

หน้านี้อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีก็มักจะอยู่ก่อนหน้าคำนำ

หน้าคำอุทิศเป็นส่วนที่ผู้เขียนเขียนคำอุทิศสั้น ๆ ให้แก่บุคคลที่เคารพรักใคร่ หรือมีอุปการะต่อผู้เขียน เช่น บิดา มารดา ครู อาจารย์

คำอุทิศ

ผลบุญใด ๆ อันเกิดจากหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนขออุทิศกุศลให้

มารดา บิดา
ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณ
พี่น้อง ผองเพื่อน
ภรรยา ญาติมิตร

ผู้มีจิตศรัทธา ร่วมพิมพ์หนังสือเผยแพร่เป็นธรรมทาน
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำทุกท่าน
ผู้ประพันธ์แหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

เทพเทวดา
เจ้ากรรมนายเวร
และสรรพสัตว์ทั้งหลาย

ที่เป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

คำอุทิศ

หนังสือเล่มนี้ ขอบูชาแด่คุณครูบาอาจารย์ทางวิชาโหราศาสตร์ และขอขอบพระ
คุณบรรดานักศึกษา และ วิชาชีพสัมพันธที่ช่วยกันบันดาลให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จเป็นรูป
เล่มขึ้นมา คุณงามความดีอันใด อันได้จากหนังสือเล่มนี้ข้าพเจ้าขออุทิศความดีทั้งหมด
ให้แก่บุรพโหราจารย์ทางวิชาโหราศาสตร์ และคณะวิชาชีพบางท่านที่ล่วงลับไปแล้ว
จึงขอฝากกราบขอบพระเดชพระคุณมายังทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้หนังสือเล่มนี้ขึ้นอยู่ใน
บรรณโลกแห่งวิชาโหราศาสตร์ตลอดกาลนานด้วย เทอญ.

พ.อ.อ. บุญช่วย ชุ่มเชิงรักษ์
วันพฤหัสบดี ๓๒ กันยายน ๒๕๓๓

ส่วนประกอบของหนังสือ

5. หน้าคำนำ

เป็นหน้าที่มีความสำคัญมาก ซึ่งผู้อ่านไม่ควรมองข้ามไป เพราะ

* ในหน้าคำนำจะบอกให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือเล่มนั้น

* มีหนังสือบางเล่มไม่ใช่คำว่า **“คำนำ”** แต่ไปใช้คำว่า **“คำปรารภ”** หรือ **“คำชี้แจง”** ก็มี

คำนำ

บนโลกใบนี้ยังมีเรื่องราวต่างๆ ที่น่าศึกษาอีกมากมายหลายสาขา หลายแขนง แต่เป็นเรื่องที่น่าเสียดายที่ความรู้ที่คุณรู้ ไม่ได้ถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใดๆ ความรู้ต่อไปนี้เป็นข้อพึงปฏิบัติในขณะที่คุณกำลังอยู่ห้องครัว ชักผ้า รีดผ้า เลือกใช้สบู่ ตลอดจนจนถึงการดูแลรักษาสุขภาพของตัวเอง เช่น การปฐมพยาบาลตนเอง การขจัดกลิ่นปากที่ไม่พึงปรารถนา ฯลฯ

หนังสือเล่มนี้จะมีค่ามาก ถ้าคุณผู้อ่านรู้แล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามสมควร

“รู้ไว้ใช้ประโยชน์” เป็นหนังสือในโครงการ “หนังสือเล่มโปรด” ที่เราเลือกสรรแล้ว เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าของคุณ

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ นานมีบุ๊คส์

ส่วนประกอบของหนังสือ

6. หน้าสารบัญ

สารบัญจะบอกให้ทราบถึงลำดับเนื้อหาของหนังสือในเล่มเป็น
บท ๆ **มีเลขประจำบท มีชื่อของแต่ละบท และหน้าของบทนั้น ๆ**
ปรากฏอยู่

สารบัญยิ่งละเอียดเพียงใด ก็จะช่วยให้ผู้อ่านค้นเรื่องได้ง่าย และ
ได้ทราบถึงรายละเอียดซึ่งเป็นขอบเขตของหนังสือ

ส่วนประกอบของหนังสือ

7. ส่วนเนื้อเรื่อง

เป็นส่วนที่เป็นเนื้อหาของหนังสือตั้งแต่หน้าแรกของบทที่ 1 จน
หน้าสุดท้ายของบทสุดท้าย

ส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญ หนังสือใดที่มีเนื้อหามาก อาจจะแบ่งเป็น
ตอน แต่ละตอนมักมีหน้าบอกไว้ในสารบัญ

ส่วนประกอบของหนังสือ

8. บรรณานุกรม

คือ รายชื่อหนังสือ หรือบทความในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ผู้แต่งหนังสือใช้ประกอบการเขียนหนังสือเล่มนั้น หรืออาจเป็นรายชื่อที่ผู้แต่งแนะนำให้อ่านเพิ่มเติม

บางแห่งเรียกว่า **“เอกสารอ้างอิง”**

บรรณานุกรมจะเรียงลำดับตัวอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่ง ตั้งแต่อักษร ก-ฮ

บรรณานุกรมมีประโยชน์มาก สำหรับผู้อ่านที่ต้องการจะค้นคว้าเพิ่มเติม โดยดูจากรายชื่อหนังสือหรือสิ่งพิมพ์เหล่านั้น

บรรณานุกรม

- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. **จากประวัติศาสตร์หมู่บ้าน สู่ทฤษฎี 2 ระบบ.**
 สุรินทร์ : สถาบันราชภัฏสุรินทร์, 2544.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **พระราชรัฐกับการเปลี่ยนแปลง.** พิมพ์ครั้งที่ 3
 กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา, 2547.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **รัฐกับสังคม : ไตรลักษณ์รัฐไทยในพหุสังคมสยาม.**
 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา, 2554.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **วัฒนธรรมกับการสร้างสังคมการเมือง
 ประชาธิปไตย.** ปาฐกถาพระยาอนุমানราชชนอนุสรณ์
 แสดงในงานปิดงานเป็นวันคล้ายวันเกิดครบ 101 ปี ของ
 พระยาอนุমানราชชน ณ วัดพระแก้ว 14 ธันวาคม 2532,
 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา, 2537.
- พັນณิณ กิตติพราภรณ์. **แนวคิดและวิธีสร้างความพร้อมของคนไทย
 ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย.** กรุงเทพฯ : สถาบัน
 พระปกเกล้า,
- วิชัย ตันศิริ. **วัฒนธรรมพลเมือง.** กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา,
 2551.

ส่วนประกอบของหนังสือ

9. ครรชนี

คือ **หัวข้อย่อย ๆ หรือบัญชีคำ** ที่เก็บมาจากเนื้อเรื่องในหนังสือ จัดเรียงลำดับตามตัวอักษร ก-ฮ ภาษาต่างประเทศจะลำดับอักษรจาก A-Z และบอกเลขหน้าในเล่มตามตำแหน่งที่คำนั้น ๆ ปรากฏอยู่

ครรชนีจะช่วยให้ผู้อ่าน ได้ค้นคว้าหัวข้อย่อย ๆ หรือคำที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว

INDEX OF THAI NAMES

ดัชนีชื่อนักภาษาไทย

ชื่อไทย	ชนิดที่	ชื่อไทย	ชนิดที่
ไท่จุก	134	นกกะจาบทอง	879
ไท่จวด	135	นกกะจาบธรรมดา	877
ไท่ปา	122	นกกะจาบอกตาย	878
ไท่ฟ้าพญาลอ	121	นกกะจิตขี้ขี้โลกเหนือ	671
ไท่ฟ้าหน้าเขียว	120	นกกะจิตขาดีเหนือ	670
ไท่ฟ้าอึ้งขาว	119	นกกะจิตเขียวคล้ำ	673
ไท่ฟ้าอึ้งเทา	118	นกกะจิตเขียวปีกสองแถบ	672
ไท่ฟ้าหางลายขวาง	123	นกกะจิตคอสีเทา	681
นกกก, นกกากิ่ง	376	นกกะจิตหัวดำท้องขาว	677
นกกะจอกขวา	882	นกกะจิตหัวดำท้องเหลือง	678
นกกะจอกศาล	874	นกกะจิตตะโพกเหลือง	680
นกกะจอกบ้าน	873	นกกะจิตแถบปีกสีส้ม	682
นกกะจอกปากท้องเหลือง	875	นกกะจิตท้องสีน้ำตาล	666
นกกะจอกใหญ่	876	นกกะจิตธรรมดา	679
นกกะจอยกระหม่อมแดง	663	นกกะจิตปากหนา	669
นกกะจอยแม่เหล็ก	662	นกกะจิตสีคล้ำ	667

ดัชนี

เลขหน้าที่เป็นตัวหนาเป็นหน้าที่มีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับหัวข้อนั้นๆ และถ้าต้องการค้นค่าเพิ่มเติมที่ไม่ปรากฏในดัชนีภาษาไทย ให้ไปที่ดัชนีภาษาอังกฤษ (หน้า 350-355)

ก

กฎหมาย 293

กระดาษบันทึก 323

กราฟิก 154-57

Adobe Illustrator 193, 194

Adobe Photoshop 120, 156, 193, 196

AutoDesk 193

Computer Aided Design (CAD) 193

Corel Photo-Paint 156, 196

CorelDraw 120, 156, 193, 229

dingbats 126-27

เดสก์ทอปพิมพ์ลิซซิง 134-35

เว็ทเตอร์ 193

เว็บเพจ 88, 155-56, 195, 235-36

เพิ่มข้อมูลรูปภาพ 154, 193

แอนิเมชัน 244

การเคลื่อนย้าย 195

การ์ด 42, 184

การบันทึก 237

การปรับขนาด 118-19, 154, 188

การวาดภาพ 94, 160-61, 194-95

Fill Color 191-92

การเคลื่อนย้าย 195

การเติมสี 191-92, 195

การปรับขนาด 154-55

การรวมกลุ่ม 141

เครื่องมือ 188, 191-92, 194, 195

แผ่นรองวาด 42-43

รูปร่าง 194-95

วาดรูปสำหรับเว็บเพจ 195

ส่วนประกอบของหนังสือ

10. ภาคผนวก

คือข้อความที่เขียนเพิ่มเติมขึ้นมา เพื่อขยายส่วนเนื้อเรื่องให้
กระจ่างชัดยิ่งขึ้น เช่น *หนังสือประวัติศาสตร์* ก็จะมีภาคผนวกลำดับ
ราชสกุลวงศ์ หรือลำดับสำคัญ ๆ ของเหตุการณ์ในประเทศนั้น ๆ

ส่วนประกอบของหนังสือ

11. อภิธานศัพท์

คือคำอธิบายศัพท์ยาก หรือศัพท์เฉพาะในหนังสือเล่มนั้น โดยนำมารวมอธิบายไว้ด้วยกัน

อภิธานศัพท์จะเรียงตามลำดับอักษรศัพท์ เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้อ่าน ไม่ต้องเสียเวลาในการค้นคว้าหาความหมายของศัพท์เฉพาะนั้นจากที่อื่น

อภิธานศัพท์ - กาพย์เห่เรือ

กรองทอง	ผ้าโปร่งอันทอหรือดักด้วยไหมทองหรือ เส้นลวดทอง
กาหล	อีกทีก
ม้องยามย่ำ	ดึกสองหรือม้องตี ๆ หลายครั้งเพื่อบอกเวลา สำหรับเปลี่ยนยามย่ำยาม ก็เรียก ใช้แก่เวลาต่าง ๆ กัน เช่น ย่ำรุ่ง ย่ำค่ำ
ชลาสัย	ทะเล แม่น้ำ ห้วงน้ำ
ชวด	ไม่ได้ดังหวัง
ครู	งาม
ต้องคลองนาสา	(กลิ่น) กระทบจมูก
คาด	ผ้าชนิดหนึ่ง ทอด้วยไหมควบกับเงินแล่ง หรือทองแล่งจำนวนเท่ากัน
ทิพากร	ผู้กระทำวัน หมายถึง พระอาทิตย์
นครเศ	เมือง

ส่วนประกอบของหนังสือ

12. เชิงอรรถ

คือการอธิบายคำหรือข้อความที่ยากตอนใดตอนหนึ่งของเรื่องในหน้าหนังสือนั้น ๆ หรือเป็นการแสดงเพื่ออ้างถึงหนังสือที่ได้อาศัยคัดลอกข้อความนำมาอ้างในการเขียน

คำหรือข้อความใดที่ผู้เขียนต้องการทำเชิงอรรถ ก็จะใส่ตัวเลขหรือทำเป็นเครื่องหมาย * กำกับไว้

“การฝึกอบรม คือ การที่ทำให้บุคคลมีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่แท้จริง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”¹

---

¹ เรืองศักดิ์ โรจนพันธ์. (2529). เทคนิคการฝึกอบรม. หน้า 1.

การฝึกทักษะการอ่าน

- การอ่านอย่างมีทักษะ คือ การอ่านข้อความและเข้าใจ “สาร” และอ่านได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างสม่ำเสมอและอ่านอย่างถูกต้อง อันประกอบด้วย

1. การใช้สายตา
2. การแบ่งวรรคตอน

1. การใช้สายตา

- มีองค์ประกอบของการใช้สายตาในการอ่านอยู่ 4 ประการ คือ
  - 1.1 การจับสายตา (Fixation)
  - 1.2 ช่วงกวาดสายตา (Eye span)
  - 1.3 การย้อนสายตากลับ (Regression)
  - 1.4 การเปลี่ยนบรรทัด (Back sweep)

- ผู้มีทักษะการอ่าน จะมีคุณสมบัติ ดังนี้
  - มีจุดจับสายตาน้อยในแต่ละบรรทัด
  - มีช่วงสายตากว้าง
  - มีการย้อนสายตาคลับน้อยหรือไม่มีเลย
  - เปลี่ยนบรรทัดได้แม่นยำ

2. การแบ่งวรรคตอน

- การแบ่งวรรคตอนในการอ่านสัมพันธ์กับการจับสายตา และช่วงกวาดสายตา
- การอ่านโดยแบ่งวรรคตอนเป็นหน่วยวลี หรือหน่วยประโยค จะช่วยลดจุดจับสายตาและขยายช่วงสายตา ทำให้สามารถอ่านได้รวดเร็วกว่าการอ่านทีละคำ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

- **อ่านแบ่งวรรคตอนเป็นคำ ๆ**

ข้าพเจ้า จัก รักษา ไว้ ซึ่ง ศักดิ์ และ สิทธิ แห่ง ปริญญา โดย เครื่องรัด
จัก เคารพ นับถือ ครู อาจารย์ แห่ง วิทยาลัย ครู และ เทิดทูน เกียรติ
แห่ง วิทยาลัย ครู สืบ ไป

- **อ่านแบ่งวรรคตอนท้ายกลุ่มคำ**

ข้าพเจ้า จักรักษาไว้ ซึ่งศักดิ์และสิทธิ แห่งปริญญา โดยเครื่องรัด
จักเคารพนับถือ ครูอาจารย์ แห่งวิทยาลัยครู และเทิดทูนเกียรติ
แห่งวิทยาลัยครู สืบไป

- **อ่านแบ่งวรรคตอนท้ายประโยค**

ข้าพเจ้าจ้กราษาไว้ซึ่งศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญา โดยเคร่งครัด / จ้กเคารพ
นับถือครูอาจารย์แห่งวิทยาลัยครู / และเทิดทูนเกียรติแห่งวิทยาลัยครูสืบไป

- จากตัวอย่างจะเห็นว่ายิ่งวรรคตอนในการอ่านถี่เท่าใด ก็ยิ่งเสียเวลาในการ
อ่านมากขึ้นเท่านั้น

- ผู้อ่านจึงควรฝึกอ่านแบ่งวรรคตอนท้ายกลุ่มคำหรือท้ายประโยค โดยอาศัย
การกวาดสายตาตลอดบรรทัดอย่างรวดเร็ว แทนการแบ่งวรรคตอนท้ายคำ

- การฝึกทักษะการอ่านจึงประกอบด้วย

1. การฝึกกวาดสายตาตลอดบรรทัดอย่างรวดเร็ว

2. การฝึกเปลี่ยนบรรทัดให้แม่นยำ ทำได้โดยใช้กระดาษหรือไม้บรรทัดทึบแสงปิดข้อความที่อยู่บรรทัดถัดไป แล้วค่อย ๆ เลื่อนออกทีละบรรทัดเมื่อการอ่านบรรทัดต้นจบ ฝึกบ่อย ๆ จนการเปลี่ยนบรรทัดแม่นยำไม่อ่านข้ามบรรทัด

3. การฝึกแบ่งวรรคตอนท้ายประโยค

หลักพื้นฐานในการอ่านหนังสือทั่วไป

- หลักพื้นฐานในการอ่านหนังสือทั่วไปในที่นี้กำหนดขึ้นอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ใช้กับงานเขียนประเภทใดก็ได้ ดังนี้

1. วางเป้าหมาย
2. สืบหาข้อมูล
3. สังเกตส่วนประกอบ
4. อ่านอย่างมีสมาธิ
5. ตั้งคำถามทบทวน

1. วางเป้าหมาย

• ผู้อ่านควรกำหนดเป้าหมายในการหนังสือหรืองานเขียนชิ้นหนึ่ง ๆ ให้แน่นอน ทั้งนี้เพื่อจะได้บังคับสมองและจิตใจได้ว่า จะใช้ความตั้งใจหรือความพยายามในการอ่านระดับไหน เช่น

- ต้องการเพียงอ่านรู้เรื่องราว
- ต้องการถึงขั้นแสดงความรู้สึกรักนึกคิดถึงสิ่งที่ตนได้อ่าน
- ต้องการถึงขนาดจดจำสาระสำคัญต่าง ๆ ได้ด้วย

2. ตำรวจข้อมูล

- ผู้อ่านควรให้ความสนใจข้อมูลหรือความรู้ในด้านที่เกี่ยวกับ **ผู้เขียน** **เวลาที่เขียนขึ้น** **เวลาที่จัดพิมพ์** **จำนวนครั้งที่พิมพ์** **สถานที่พิมพ์** ฯลฯ
- ข้อมูลเหล่านี้นับเป็นภูมิหลังของหนังสือที่จะเสริมให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาของหนังสือเล่มหนึ่ง ๆ

3. สังเกตส่วนประกอบ

- ไม่ว่าจะอ่านหนังสือประเภทใดและมีความหมายอย่างไร ผู้อ่านควรรู้ว่าหนังสือนั้น ๆ มีส่วนประกอบต่าง ๆ อะไรบ้าง
- การพลิกอ่านส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสืออย่างรวดเร็ว ทำให้เราพอทราบว่า หนังสือนั้นมีแนวเรื่องอย่างไร เช่น

- **คำนำหรือบทนำของหนังสือ**

ทำให้เราได้รับรู้จุดมุ่งหมายโดยตรงของผู้เขียนหรือผู้จัดพิมพ์ ทั้งยังทำให้ทราบแนวโน้มนำของหนังสือเล่มนั้นอย่างแน่ชัด เช่น เพื่อเผยแพร่วิชาการ เสนอปัญหา หรือเพื่อแก้ปัญหา เป็นต้น

- **สารบัญ**

ทำให้เรามองเห็นสาระสำคัญของหนังสือ เห็นหัวข้อปรากฏเรียงเป็นลำดับอยู่ที่สารบัญ

- **ดัชนี / ครอบงม**

หนังสือบางเล่มจะจัดทำดัชนีไว้ท้ายเล่ม ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้เราเข้าใจได้ดีขึ้นว่า รายละเอียดสำคัญว่าด้วยเรื่องต่าง ๆ ปรากฏอยู่ในส่วนใดของหนังสือบ้าง

- **ภาคผนวก**

เป็นส่วนที่ให้ความรู้ประกอบในประเด็นที่ผู้จัดทำหนังสือเห็นว่าน่าสนใจ

4. อ่านอย่างมีสมาธิ

- เมื่อเริ่มอ่านหนังสือพยายามอย่าปล่อยให้ใจให้ฟุ้งซ่านไปเรื่องอื่น
ทำใจให้มีสมาธิ
- การอ่านอย่างมีสมาธิเน่วเน่รู้ตัวอยู่ตลอดเวลาว่ากำลังอ่านอะไร เพื่อ
อะไร จะมีผลให้กระแสดความนึกคิดอยู่ในความทรงจำได้เป็นระยะ
เวลานาน ๆ ทำให้เป็นคนที่มีความจำดีไปโดยอัตโนมัติ

5. ตั้งคำถามทบทวน

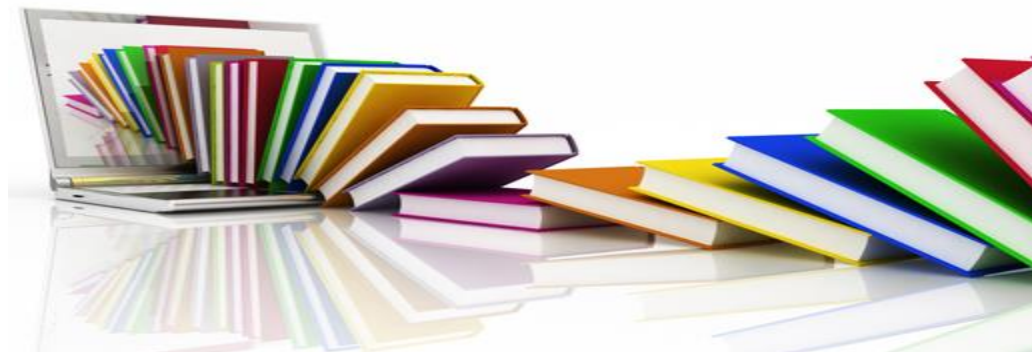
- ในขณะที่อ่าน หากผู้อ่านตั้งคำถามทบทวนสิ่งที่ตนอ่านอยู่ทุกระยะ เช่น **ใครทำ อะไร ที่ไหน เมื่อไร และที่สำคัญที่สุด คือ ทำไม** แล้วพยายามให้คำตอบตัวเองตลอดเวลา จะทำให้เรา รู้จักอ่านอย่างมีจุดหมาย
- การอ่านอย่างมีจุดหมาย คือ **อ่านเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบ**
- ในแง่ของการอ่านเพื่อการศึกษา ก็จะมีผลคืออย่างมาก คือ เป็นการเดาข้อสอบหรือฝึกตอบข้อสอบไปในตัว

ขั้นตอนความสามารถในการอ่าน

- ชลธิรา สัตยวัฒน์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ขั้นตอนของความสามารถในการอ่านอาจแยกออกได้เป็น 4 ขั้น

ขั้นที่ 1 คือ อ่านจับความให้เป็น อ่านอย่างเข้าใจ และเข้าถึงรายละเอียดเล็กๆ ได้ ทั้งในแง่แนวความคิด ทักษะคิด จุดมุ่งหมาย และอารมณ์

ขั้นที่ 2 คือ อ่านแล้วสามารถแสดงความรู้สึกนึกคิด ถ่ายทอดออกมา
ให้ผู้อื่นรับรู้ได้ วิธีการถ่ายทอดมีทั้งวิธีการพูดและวิธีการเขียน

บันไดขั้นนี้ค่อนข้างจะขึ้นอยู่กับการศึกษาฝึกฝน คือ

- อ่านแล้ว เข้าใจแล้ว เข้าถึงแล้ว ต้องรู้จักไตร่ตรอง ต้องรู้จักแยกแยะ
แนวความคิดว่าน่าสนใจหรือไม่

- แล้วฝึกถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาตามแนวถนัดของตนเอง

- ควรฝึกแสดงออกมาอย่างมีระเบียบ มีขั้นตอน อาจมีทั้งคล้ายตาม
และขัดแย้ง

- ที่สำคัญควรเตรียมหาเหตุผลไว้ตอบรับความคิดเห็นของตนเองให้มี
น้ำหนัก

ขั้นที่ 3 คือ ลักษณะความสามารถในการอ่านหนังสือที่ผู้อ่านจะสังเกตเห็นแนวการเขียนของผู้แต่งได้ พร้อม ๆ กับที่อ่านจับใจความและรับรสต่าง ๆ ผู้อ่านจึงต้องมีประสบการณ์การอ่านมาก และฝึกฝนได้ ดังนี้

- ฝึกอ่านโดยการเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับงานเขียนชิ้นอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา *ไม่ว่าจะเป็นงานของนักเขียนคนอื่น ๆ หรือของนักเขียนคนเดียว*

- ลองพิจารณาวิธีแสดงความคิดเห็น สังเกตท่าทีการแสดงออก

- วิเคราะห์สำนวนภาษาหรือโวหารที่ใช้มากและใช้บ่อยจนเป็นที่น่า

สังเกต

- ถ้าเป็นเรื่องสั้นหรือนวนิยาย อาจจะสังเกตจาก สถานที่
แนวเรื่อง ลักษณะของตัวละคร หรือแนวความคิดตลอดจนวิธีดำเนิน
เรื่อง การเปิดเรื่อง ปิดเรื่อง

- เมื่ออ่านแล้ว อาจลองแสดงข้อสังเกตออกมาแลกเปลี่ยน
ทรรศนะกับนักอ่านคนอื่น ๆ อาจทำให้อ่านหนังสือมีรสชาติมาก
กว่าเดิม

ขั้นที่ 4

- การอ่านที่สามารถวิพากษ์ หรือประเมินค่าของงานเขียนได้
อย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ มีแนวคิดที่น่ารับฟัง น่าใคร่ครวญ
- ผู้อ่านจึงต้องอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ใคร่ครวญอยู่ตลอดเวลา
- ต้องสังเกตแนวการเขียน ศิลปะการประพันธ์ แล้วประเมิน
คุณค่าของงานเขียนด้วยความยุติธรรม

